

SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

SCIENTIA KIADÓ

AZ ACTA UNIVERSITATIS SAPIENTIAE EGYETEMI FOLYÓIRAT PUBLIKÁLÁSI ÉS TERJESZTÉSI SZABÁLYZATA

Jóváhagyta a Szenátus 2850/2024.03.22. számú határozatával.

2024

I. Általános rendelkezések

Az *Acta Universitatis Sapientiae* című folyóirat a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem (Sapientia EMTE) tudományos folyóirata, melyet 2008-ban alapított az egyetem Szenátusa. Célja, hogy különféle tudományterületeken publikálási fórumot biztosítson a legújabb kutatási eredményeknek, szélesítse az egyetem oktatóinak szakmai kapcsolatait más hazai, magyarországi és nemzetközi tudományos intézményekkel, valamint hozzájáruljon az egyetem rangjának és tudományos elismertségének növeléséhez.

A folyóiratot a Sapientia EMTE kiadója, a Scientia Kiadó, vagy szerződéses alapon más nemzetközi kiadóval közösen jelenteti meg, a Szerkesztőbizottsággal együttműködve, jelen szabályzat rendelkezései alapján.

A folyóirat angol nyelven jelenik meg, Gold Open Access rendszerben. A cikkek megjelentetése nem jár semmilyen (publikálási, regisztrációs vagy más) költséggel a szerzők részéről, és a szerzők sem részesülnek díjazásban.

A folyóirat kiadásának költségeit a Rektori Hivatal a saját éves költségvetéséből biztosítja. A kiadási költségek fedezésére más források is bevonhatók (hazai és külföldi pályázatok, illetve különféle egyéb pénzügyi támogatások).

A publikált sorozatok DOI-azonosítóval, nyomtatott és online ISSN számmal egyaránt rendelkeznek.

A folyóiratban közölt írások szakmai hitelességéért a szerzők vállalnak felelősséget. A szerzői jogokról a folyóirat honlapján nyilvánosan elérhető, külön szabályzat rendelkezik. A szerkesztők munkájuk során a **COPE (Committee on Publication Ethics)** magatartási kódexét és a folyóirat-szerkesztőknek szóló gyakorlati útmutatót, a legjobb gyakorlatok gyűjteményét követik.

I. A folyóiratban közölt szakcikkek és egyéb közlemények

A folyóiratban kizárólag eredeti, kizárólag szakmailag lektoráltatott (peer review) tudományos közlemények jelennek meg, amelyek más helyen még nem kerültek publikálásra. Ezek lehetnek: eredeti kutatási eredményeken alapuló szakcikkek (original research papers), valamint egyéb közlemények (non-research papers). Utóbbi kategóriába tartoznak: a tudományos összefoglaló cikkek (review articles); a könyvismertetések (book reviews), valamint új, mérési és elemzési eljárásokat bemutató cikkek (methodology papers).

Az eredeti kutatásokon alapuló szakcikkek (original research paper) követelményrendszerét minden sorozatszerkesztőség maga határozza meg (instruction for authors), formailag azonban tartalmaznia kell: a szerzők nevét, intézményi hovatartozását (ez az egyetem esetében: Sapientia Hungarian University of Transylvania, Cluj-Napoca), ORCID kódját, hivatalos e-mail címét, a közlemény tartalmára vonatkozó fontosabb kulcsszavakat, valamint a cikk rövid kivonatát.

Az összefoglaló közlemények (review articles) egy adott témában és adott szakterületen fontos, kiemelkedő, eredeti kutatásra épülő szakcikkek átfogó bemutatását tartalmazzák. Terjedelmük mintegy 8-10 oldal, és az adott témában előzőleg megjelent szakirodalom részletes tárgyalásán alapulnak.

A recenziók, könyvismertetések (book reviews) egy, az adott témában és szakterületen született valamilyen szempontból (relevancia, újszerűség, eredetiség stb.) figyelmet érdemlő műről készült népszerűsítő vagy kritikai írások. Terjedelmük 3-5 oldal.

A módszertani cikkek (methodology papers) új kísérleti, mérési, kutatási eljárásokat mutatnak be, ezek újszerűségére vagy újfajta használati lehetőségeire irányítva a figyelmet. Terjedelmük 8-10 oldal.

Elvárás, hogy a lapszámokban az egyéb közlemények (non-research papers) aránya legfeljebb 20% legyen. A sorozatszerkesztőségek felelőssége ennek az aránynak a betartása, illetve a cikkek – bármely típusúak legyenek az említettek közül – minőségének, magas színvonalának a biztosítása.

Az egyéb közlemények (non-research papers) esetében is fontos, hogy a szakterület szempontjából témájuk releváns és újszerű legyen. Ezek esetében is kötelező feltüntetni a szerzők pontos intézményi hovatartozását, ORCID kódját, illetve hivatalos e-mail címét.

A folyóirat fenntartja a jogot, hogy a cikkek szerzőivel közlési szerződést (Copyright form) írasson alá, amely garantálja, hogy a közölt cikkek más lapokban vagy gyűjteményes kötetekben, ugyanabban a formában, változtatás nélkül nem jelenhetnek meg. Ettől a feltételtől, adott szerző egyéni kérése és megalapozott indoklása alapján, a Szerkesztőbizottság feloldást adhat.

II. A Szerkesztőbizottság

A folyóirat főszerkesztője a Sapientia EMTE rektora. A szerkesztői tevékenységeket a Szerkesztőbizottság koordinálja, amelynek 8 tagja van: a főszerkesztő, a főszerkesztő-helyettesek (a rektor által nevesített rektorhelyettesek), a titkár (a Scientia Kiadó igazgatója) és 4, a karok részéről javasolt sorozatszerkesztő. A Szerkesztőbizottságot a főszerkesztő által a bizottság tagjai közül delegált személy is vezetheti.

A Szerkesztőbizottság tagjait a Vezetőtanács nevesíti, és a Szenátus hagyja jóvá. A Szerkesztőbizottság mandátuma 5 évre szól. A mandátum lejártával a Szerkesztőbizottság személyi összetételének megújítása lehet részleges vagy teljes, ami ugyancsak a Vezetőtanács, illetve a Szenátus hatáskörébe tartozik.

A Szerkesztőbizottság feladatai:

- a folyóirat általános publikálási és terjesztési irányvonalainak a kijelölése;
- a folyóirat fejlesztéséhez, illetve nemzetközi jegyzettségének emeléséhez kapcsolódó menedzsmentterv kidolgozása és minőségi felügyelete;
- a publikálás és a terjesztés etikai normáinak, illetve a szerzői jogi szabályzat betartatása és felügyelete;
- kapcsolattartás a sorozatszerkesztőkkel, támogatás és segítségnyújtás a felmerülő kérdések megoldásában.

A Szerkesztőbizottság munkáját egy Tanácsadó Testület (Advisory Board) segítheti. Tagjainak számát és személyi összetételét a Szerkesztőbizottság határozza meg és a Szenátus hagyja jóvá.

A folyóirattal kapcsolatos ügyvitelt a Scientia Kiadó igazgatója látja el a Szerkesztőbizottsággal egyeztetve. A folyóirat megjelenítésének ütemezése, a menedzsmentterv évekre bontott prioritásai az éves kiadói tervek részét képezik, amelyet a Szerkesztőbizottság javaslatára a kiadóigazgató terjeszt a Vezetőtanács elé elfogadásra.

III. A folyóirat sorozatai

Az alapító okirat értelmében (608/2008.02.01. sz. szenátusi határozat) az egyetemi folyóirat az alábbi tudományterületeket fogja át:

- 1.) bölcsészettudományok és művészetek (nyelvészet, irodalom, fotó- és filmművészet);
- 2.) társadalomtudományok (szociológia, kommunikáció és közkapcsolatok, pedagógia, európai tanulmányok);
- 3.) természettudományok (matematika, informatika, kémia, fizika, biológia, környezettudomány);

- 4.) műszaki és agrártudományok (élelmiszer- és környezetmérnöki tudományok, kertészet, automatizálás és alkalmazott informatika, mechanika, elektronika, számítástechnika);
- 5.) jog- és gazdaságtudományok (közgazdaság, jog, gazdálkodásinformatika, könyvelőség).

Az *Acta Universitatis Sapientiae* c. tudományos folyóirat az alábbi 10 sorozatban jelenik meg:

Sor-szám	Sorozat	ISSN (nyomtatott)	ISSN (online)	Megjelenés éve
1.	AGRICULTURE AND ENVIRONMENT	2065-748X	2068-2964	2009
2.	ALIMENTARIA	1844-7449	2066-7744	2008
3.	ECONOMICS AND BUSINESS	23430094	2360-0047	2013
4.	ELECTRICAL AND MECHANICAL ENGINEERING	2065-5916	2066-8910	2009
5.	FILM AND MEDIA STUDIES	2065-5924	2066-7779	2009
6.	INFORMATICA	1844-6086	2066-7760	2009
7.	LEGAL STUDIES	2286-0940	2285-6293	2012
8.	MATHEMATICA	1844-6094	2066-7752	2009
9.	PHILOLOGIA	2067-5151	2068-2956	2009
10.	SOCIAL ANALYSIS	2069-7449	2248-0854	2011

Az egyetem tanszékei, karai, illetve a Szenátus által akkreditált kutatóközpontok új sorozatok indítását kezdeményezhetnek. Ennek feltétele az adott sorozat részletes tervének a benyújtása a Szerkesztőbizottsághoz. Az új sorozattervnek tartalmaznia kell a sorozatszerkesztőség tagjainak névsorát, megjelölve a szerkesztők szakterületét és intézményi hovatartozását, az elindítandó új sorozat alapvető célkitűzéseit, menedzsmenttervét, a cikkek beküldésére vonatkozó formai útmutatásokat, a lektorálattási eljárás leírását és a hozzá tartozó űrlapot, valamint az első két lapszám tartalomjegyzékét. Új sorozat elindításához a Szenátus jóváhagyása szükséges. A sorozattervet a Szerkesztőbizottság javaslatára a Scientia Kiadó igazgatója terjeszti a Vezetőtanács és a Szenátus elé elfogadásra. Ugyancsak a Kiadó rendeli meg a sorozatborító tervét, szem előtt tartva a folyóirat egységes arculati elemeit. A folyóirat arculati elemei az egyetem arculati szabályai szerint, a kommunikációért felelős rektorhelyetttel való egyeztetést követően kerülnek megállapításra.

IV. A sorozatszerkesztőségek működése és feladatai

Minden sorozat saját szerkesztőséggel rendelkezik, amelyet a sorozatszerkesztő vezet. A sorozatszerkesztő kinevezését a Vezetőtanács javaslatára a Szenátus hagyja jóvá.

A sorozatok szerkesztőbizottsági tagjainak számát és személyi összetételét a sorozatszerkesztő határozza meg a főszerkesztő jóváhagyásával. Elvárás, hogy a szerkesztőbizottságokban a Sapientia EMTE oktatói mellett minél szélesebb körben szerepeljenek külföldi egyetemek, tudományos intézetek stb. kutatói/oktatói.

A sorozatszerkesztők és a szerkesztőbizottsági tagok mandátuma 5 évre szól. Indokolt esetben – a lapszámok késése, a Szerkesztőbizottsággal, illetve a Kiadóval való nem megfelelő kapcsolattartás, olyan ügyviteli problémák, amelyek az adott sorozatok már elért nemzetközi jegyzettségét befolyásolják, ill. újabb rangos adatbázisokba való bekerülését gátolják – a sorozatszerkesztő mandátumát a Vezetőtanács javaslatára a Szenátus bármikor megvonhatja.

A sorozatszerkesztő témafelelősöket (subject editors) nevezhet meg, valamint adott (speciális vagy tematikus) lapszámok esetében vendégszerkesztőket (guest editors) kérhet fel.

Minden sorozatszerkesztőség mandátumának időszakára menedzsmenttervet készít, amely tartalmazza:

- a lapszámok (cikkek/egyéb közlemények, tematikus számok) megtervezését, időbeni ütemezését;

- a megcélzott – a szakterület szempontjából releváns – adatbázisokba való bekerüléshez rendelt koncepciót;
- a szerkesztőségeken belüli munkamegosztást (szerkesztés, plágiumellenőrzés, terjesztés stb.);
- a nyomtatott példányok számának meghatározását és az ezek terjesztésére vonatkozó tervet (amennyiben a sorozat nyomtatott formában is megjelenik);
- a nyomtatott példányszámok adományozására/könyvtári elhelyezésére vonatkozó javaslatot.

Ennek megfelelően a sorozatszerkesztőségek feladata biztosítani:

- a cikkek, közlemények magas színvonalát (szakmai és nyelvi – szaknyelv, angol nyelv – szempontjából egyaránt), a publikációs útmutatóban, illetve a jelen szabályzatban rögzített formai elvárások betartását;
- az adott sorozat lapszámainak a rögzített ütemezés szerinti beküldését a Kiadóhoz;
- a sorozathoz beérkező/kimenő levelezés bonyolítását, a lektori vélemények megőrzését (archiválását);
- a plágiumellenőrzést;
- a peer review szakmai lektoráltatás bonyolítását;
- a tudományos publikálási etikai normáinak, illetve a konfidencialitás betartását/betartatását;
- a sorozattal kapcsolatos információk rendszeres ellenőrzését és aktualizálását a nyomtatott kiadványon, illetve az online felületeken (szerkesztőbizottság összetétele, érvényes e-mail címek, visszautasítási arány stb.);
- a szerzőkkel, a szakmai lektorokkal, valamint a Kiadóval való megfelelő kapcsolattartást;
- bármilyen személyi vagy más jellegű változás jelzését a Szerkesztőbizottság felé.

A menedzsmenttervet a sorozatszerkesztő terjeszti a Szerkesztőbizottság elé elfogadásra. A sorozatszerkesztők által benyújtott menedzsmenttervekbe foglalt feladatok ütemezése, meghatározott prioritásai az éves kiadói tervek részét képezik.

A Szerkesztőbizottság, a Scientia Kiadó és a sorozatszerkesztőségek évente legalább egy megbeszélést tartanak a folyóirattal kapcsolatos aktuális kérdésekről.

A Szerkesztőbizottság, valamint a sorozatszerkesztőségek tagjai az egyetemi folyóirat érdekében kifejtett szakmai és szerkesztői tevékenységükért pontszámokat kapnak, amelynek értéke beleszámít az éves tudományos minősítési pótlék megállapítására szolgáló pontszámba. A pontszámok értékét a tudományos rektorhelyettes javaslatára a Szenátus állapítja meg.

V. A Scientia Kiadó feladatai

A Scientia Kiadó feladatkörébe tartozik:

- a folyóirat kiadási munkálatainak teljes körű lebonyolítása (a beérkezett cikkek, összeállított lapszámok formai ellenőrzése, a nyelvi korrektúráztatás, a tördelés, a nyomdai munkálatok megrendelése);
- a DOI-azonosítók igénylése és a cikkekhez való hozzárendelése;
- a DOI-számok biztosítására és aktiváltatására vonatkozó, a kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtárral (BCU) kötött szerződésben foglalt feladatok elvégzése (a cikkekhez tartozó metaadatok táblázatainak az összeállítása, ellenőrzése, továbbítása, bibliográfiai tételek linkesítése, adatarchiválás stb.), illetve a CrossRefel való kapcsolattartás;
- a lapszámok határidőre való megjelentetésének a biztosítása;
- a cikkeknek/lapszámoknak a honlapra, illetve különféle internetes felületekre való feltöltése

(REAL-J, CEEOL, online könyvtárak, egyéb repozitóriumok);

- a sorozat szcientometriai mérőszámainak, besorolásainak, adatbázisainak követése;
- a folyóirat hivatalos ügyeinek intézése az ISSN-hivatal felé;
- a köteles példányok eljuttatása a kari könyvtáraknak, a BIBNAT-nak és az OSZK-nak;
- a cikkek/lapszámok letöltéseinek, illetve a nemzetközi láthatóság rendszeres követése;
- a folyóirat központi levelezésének a bonyolítása, levelek, cikkek továbbirányítása a sorozatszerkesztők felé;
- a folyóirat honlapjának és közösségi oldalainak a kezelése, aktualizálása, az egyetemi PR-ossal egyeztetve.

Az adott sorozatok/lapszámok előkészítő (korrektúra, tördelés), illetve nyomdai munkálatait a sorozatszerkesztőségek maguk is intézhetik, erről azonban előzetesen tájékoztatniuk kell a Kiadót.

A publikálási útmutatót mindegyik sorozat esetében a sorozatszerkesztőségek állítják össze (és gondoskodnak aktualizálásukról). Ezek az útmutatók nyilvánosak, megtalálhatóak a folyóirat honlapján (<http://www.acta.sapientia.ro>).

Nyomdába küldés előtt az imprimatúrapéldányt ellenőrzi a sorozatszerkesztő, a kiadói koordinátor, valamint a Kiadó igazgatója.

A folyóirat sorozatainak hazai (CNCS általi) akkreditálása, valamint a nemzetközi adatbázisokba, folyóirat-katalógusokba való felvételének előkészítése/bonyolítása a különféle sorozatok szerkesztői, a Szerkesztőbizottság, illetve a Kiadó együttműködésével történik.

A Scientia Kiadó igazgatója évente jelentést készít az egyetemi folyóiratról (a menedzsmentterv betartása, nemzetközi jegyzettség alakulása és növelhetősége, letöltési statisztikák értékelése stb.), ami az éves tudományos kutatási jelentés részét képezi.

A folyóirattal kapcsolatos hivatalos ügyekben a kiadóigazgató jár el a Szerkesztőbizottsággal egyeztetve.

VI. A folyóirat terjesztése

A folyóirat **nyomtatott lapszámai** – sorozattól függően (amennyiben az adott sorozatot nyomtatásban is fontos publikálni) – 30-70 példányban jelennek meg. Indokolt esetben a példányszám növelhető (például szélesebb érdeklődésre számot tartó kiadványoknál: Special Issues, konferenciakiadványok stb.), ennek azonban feltétele, hogy a sorozatszerkesztők terjesztési tervet is mellékeljenek a példányszám meghatározásához).

A nyomtatott példányok terjesztése köteles-, tisztelet-, könyvtári, valamint cserepéldányok szétküldése révén történik. A tanszékek, a Szerkesztőbizottság, a sorozatszerkesztőségek, valamint a Scientia Kiadó adományok útján is terjeszthetik a lapot. A tisztelet- és kötelespéldányokat a Kiadó továbbítja, a cserepéldányok szétküldését a Sapientia EMTE kari könyvtárai végzik.

Köteles példányban részesül a bukaresti Román Nemzeti Könyvtár (6 példány), a budapesti Országos Széchényi Könyvtár (6 példány), valamint az Octavian Goga Megyei Könyvtár (1 példány).

Kiadványcsere céljából a folyóirat sorozatai az igényelt példányszámban ingyenesen a Sapientia EMTE kari könyvtárai rendelkezésére állnak. A csereprogramban különböző romániai, magyarországi és más külföldi könyvtárak, egyetemek, illetve tudományos tevékenységet folytató intézetek vesznek részt.

Az adományozás célja a folyóirat különböző sorozatainak a minél szélesebb körben való megismertetése,

népszerűsítése, illetve a más oktatási és/vagy tudományos intézményekkel való kapcsolatok elmélyítése. Az adományozás dékáni kérés alapján történik, amelyet a Kiadó igazgatója hagy jóvá.

A lapszámok elektronikus változata felkerül a folyóirat honlapjára, az MTA REAL-J repozitóriumba, illetve a CEEOL-lal kötött szerződésben foglalt sorozatok, a rögzített elvárások szerint (cikkenkénti tudományterületi besorolás, oldalszám, kulcsszavak, kivonat stb.) – a CEEOL online platformra.

Az egyetem szerződést köthet különböző nemzetközi kiadókkal, adatbázisokkal, elektronikus könyvtárakkal, repozitóriumokkal a folyóirat publikálásáról és terjesztéséről. A hazai és nemzetközi partnerekkel létrejött szerződések megkötése az egyetem vonatkozó szabályzatai szerint történnek.

VII. A folyóirat népszerűsítése

Kiadói elvárás a folyóirat népszerűsítése lapbemutatók szervezése révén, amely a folyóirat ismertségét és a szerkesztők szakmai kapcsolatait egyaránt kívánja növelni és bővíteni.

A közösségi oldalakon (Facebook, LinkedIn, Academia.edu, ResearchGate stb.) való elektronikus népszerűsítés a Scientia Kiadó és a sorozatszerkesztőségek közös feladata, az egyetemi PR osztállyal egyeztetve.

VIII. Záró rendelkezések

Jelen szabályzat az összes *Acta Universitatis Sapientiae* sorozatra érvényes és a Szenátus általi elfogadással lép hatályba.

A szerzői jogokkal kapcsolatos jogviták esetén (cikkek közlési vagy újraközlési joga, plágium stb.) a felelősség a szerzőket terheli.

Dr. Dávid László egyetemi tanár,
a Szenátus elnöke

Ellenjegyzí
Zsigmond Erika jogtanácsos